

WÓJT GMINY
JANOWICE WIELKIE
Krzysztof Zawadzki

RAPORT O STANIE GMINY JANOWICE WIELKIE ZA ROK 2024

Podstawowe dane statystyczne:

Gmina Janowice Wielkie jest gminą wiejską położoną w powiecie karkonoskim i zajmuje niezmiennie powierzchnię 58,09 km kw., w jej skład wchodzi 6 wsi, są to według wielkości: Janowice Wielkie (1906 mieszkańców), Komarno (903 mieszkańców), Trzcianko (518 mieszkańców), Radomierz (447 mieszkańców), Mniszków (87 mieszkańców) i Miedzianka (72 mieszkańców). Liczba zameldowanych mieszkańców Gminy Janowice Wielkie (stałych i tymczasowych) wg danych ewidencji ludności Urzędu Gminy Janowice Wielkie w dniu 31 grudnia 2024 r. wynosiła 3933 os. tj. 3 osoby mniej niż przed rokiem, ale 57 osób tj. 1,4% mniej w porównaniu ze stanem sprzed 2 lat – jest to dowód wyrazistego zjawiska depopulacji występującego w Polsce w makroskali (spowodowanego głównie niżej demograficznym), mimo przeciwnego w skutkach zjawiska tzw. suburbizacji w aglomeracjach, które sprzyja zasiedlaniu dobrze skomunikowanych wsi na granicy dużych miast, co dotyczy przede wszystkim Komarna (w ramach migracji wewnętrznej pojawiło się 35 mieszkańców). W porównaniu do stanu z 31.12.2019 r. Gmina straciła 254 mieszkańców (z 4187 osób) tj. 6% mieszkańców, ale jest to rozłożone bardzo nierównomiernie w poszczególnych miejscowościach: od -9,7% w Janowicach Wlk., -6,8% w Trzcińsku, -4,9% w Radomierzu, -2,7% w Miedziance do +2,3% w Mniszkowie i +2,4% w Komarnie, które były jedynymi wsiami, jakie rozwinęły się ludnościowo w okresie minionych 5 lat mimo zjawiska depopulacji. Jest paradoksem, że mimo obserwowanych nowych budów, zatwierdzanych podziałów nieruchomości, wydawanych decyzji o warunkach zabudowy, skala depopulacji jest tak wyraźna. W porównaniu do 31.12.2024 r. depopulacja jest jeszcze bardziej wyraźna: gmina liczyła 4324 osób, tym samym ubytek ludności w skali całej Gminy w ostatnim 10-leciu wyniósł 9%.

Kobiet w wieku produkcyjnym (19-60) było 1061, a mężczyzn w wieku produkcyjnym (19-65) 1224 osób; ogólnie liczba kobiet w Gminie wyniosła 50,3%. W Gminie zamieszkiwało 674 dzieci (do 17 r.ż.) tj. mniej niż przed dwoma laty o 29 osób oraz 945 seniorów (w wieku przekraczającym wiek produkcyjny) tj. więcej niż przed dwoma laty o 49 osób. To dowód, że średni wiek mieszkańców lekko podwyższa się i z każdym rokiem Gmina nabiera charakteru bardziej senioralnego. Zmarło 48 osób zameldowanych, zameldowano 10 nowonarodzonych dzieci (w tym wszystkie urodzone poza Gminą – czyli nie było porodów domowych) tj. utrzymuje się znaczny spadek w liczbie nowourodzonych dzieci – było ich o 15 mniej niż na koniec 2023 r. Najstarszą osobą w Gminie pozostawała mieszkanka Radomierza – 99 lat (kolejną najstarszą osobą na koniec roku była mieszkanka Janowic Wlk. również 99-latką). Ślubów na terenie właściwości tutejszego USC udzielono 19, w tym 1 konkordatowy katolicki (w 2023 r. było 15 ślubów, w tym 7 konkordatowych katolickich i 1 zielonoświątkowy).

Mamy wśród mieszkańców zameldowanych 6 obywateli innych państw, w tym: 3 obywateli ukraińskich; 1 holenderskiego; 1 japońskiego i 1 austriackiego – nie obserwuje się wyraźnej skali migracji z innych krajów osób osiedlających się w Gminie. Nieznana jest liczba osób niezameldowanych i nie mających polskiego obywatelstwa (głównie osób z Ukrainy), ale nie wydaje się, by było to zauważalne zjawisko społeczne.

Finanse i podatki:

Dochody Gminy w 2024 r. wyniosły 38.539.929,37 zł, co stanowiło 86,97% dochodów zaplanowanych. Wydatki Gminy w 2024 r. wyniosły 33.261.893,84 zł tj. 75,34% planu, z czego wydatki majątkowe 5.172.515,34 zł, co stanowiło 54,62% wydatków ogółem. Na koniec roku powstała nadwyżka budżetowa w kwocie 5.278.035,89 zł. przy planowanej w wysokości 165.522,10 zł. Spłacono zobowiązania z tytułu kredytów długoterminowych w wysokości ogółem 684.000,00 zł. Zadłużenie Gminy z tytułu kredytów na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiło

564.000,00 zł. W 2024 r. Gmina wykonała dochody w 86,97% planowanej wielkości. Dochody bieżące zostały wykonane w 97,07%, a dochody majątkowe w 49,31%. Dochody w porównaniu do roku poprzedniego zwiększyły się o 14.196.066,81 zł, na co wpływ miały m.in. środki otrzymane na usuwanie skutków powodzi z września 2024 r., która była nadzwyczajnym wydarzeniem i najbardziej znaczącym dla finansów Gminy w tym roku. W 2024 r. Gmina osiągnęła dochody majątkowe w wysokości 4.621.192,74 zł, w tym ze sprzedaży mienia w wysokości 644.481,54 zł. Gmina w 2024 r. dokonała wydatków majątkowych w wysokości 5.172.515,34 zł.

Udziały Gminy w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa wyniosły 4 664 466,00 zł i wzrosły o 1 561 926 zł co stanowiło 150,00% wielkości udziałów w 2023 r. (z czego udział w PIT 4 511 686 zł, a CIT 152 782 zł). Gmina z tytułu podatków i opłat osiągnęła w 2024 r. dochody w wysokości 4 039 359,38 zł tj. o 366 080,52 zł więcej niż w 2023 r. Największy udział w tych dochodach stanowił podatek od nieruchomości w kwocie 3 034 635,64 zł co stanowiło 76,60% tych dochodów, w tym od osób prawnych 1 930 225,46 zł i od osób fizycznych 1 104 410,18 zł. W porównaniu do 2023 r. dochody z tytułu podatku od nieruchomości wzrosły o 220 778,02 zł. Pozostałe podatki lokalne: rolny 120 767,96 zł, leśny 138 080,67, od środków transportowych 52 584 zł. Dodatkowo Gmina osiągnęła wpływ z tytułu podatku od spadku i darowizn w kwocie 22 439 zł oraz z podatku od czynności cywilnoprawnych 504 187,05 zł.

Gmina posiadała na koniec 2024 r. zadłużenie w wysokości 564.000,00 zł. W 2024 r. zostało spłacone zadłużenie w wysokości 684.000,00 zł. Spłata zadłużenia przebiega zgodnie z umowami i harmonogramami kredytu. W 2024 r (podobnie jak rok wcześniej) nie były zaciągane długoterminowe kredyty i pożyczki.

Inwestycje i remonty w obszarze infrastruktury publicznej:

W 2024 r. Gmina Janowice Wielkie zrealizowała, jak i zainicjowała wiele znaczących inwestycji, głównie z funduszu inwestycji strategicznych „Polski Łód”: „Modernizacja dróg w Janowicach Wlk., Radomierzu i Komarnie” za kwotę 2 395 757,65 zł przez firmę Inżynieria Lądowa Interko Krzysztof Kozłowski oraz „Poprawa efektywności energetycznej budynku Świetlicy Wiejskiej oraz Biblioteki Gminnej w Trzcińsku w formule zaprojektuj i wybuduj” na kwotę 738 000,00 zł przez firmę Dek-Pol z Jeleniej Góry. Ponadto w ramach ww. finansowania rozpoczęto prace, których termin zakończenia przypada na kolejny rok: w lipcu 2024 r. rozpoczęła się inwestycja pn. „Poprawa efektywności energetycznej budynków szkoły podstawowej im Wandy Rutkiewicz w Janowicach Wlk. w formule zaprojektuj i wybuduj” przez firmę COMPLIDO Michał Dziubek z siedzibą w Kielcach za kwotę 2 964 558,30 zł, a pod koniec roku podpisano umowy na kolejne dwie inwestycje: „Poprawa gospodarki ściekowej w Szkole Podstawowej w Janowicach Wlk. na kwotę 1 547 000,00 z firmą Przedsiębiorstwo Melioracji i Inżynierii Środowiska EKO – MEL Spółka z o.o. oraz „Rozbudowa kanalizacji w Janowicach Wielkich – etap I” z firmą Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne i Handlowe "COM-D" Sp. z o. o. na kwotę 4 825 098,53 zł. Dzięki tym inwestycjom Szkoła Podstawowa zyska ekologiczną oczyszczalnię ścieków w miejsce starego systemu szamba przelewowego z lat 1970-ych, niespełniającego już swojej funkcji oczyszczania ścieków zrzucanych do Bobru, a mieszkańcy ulic Nadbrzeżnej, Sportowej oraz części ul. Rudawskiej w Janowicach Wlk. zostaną podłączeni do zbiorowej sieci kanalizacji sanitarnej, co podwyższy jakość życia mieszkańców i wpłynie na ochronę środowiska, eliminując często niebezpieczne, wadliwe szamba z terenów objętych inwestycjami.

Oprócz wspomnianego programu „Polski Łód”, gdzie kwota wsparcia sięgała 90% inwestycji, Gmina realizowała także przedsięwzięcia z własnego budżetu, jak również dotowane. W listopadzie 2024 r. zakończono remont pokrycia dachowego na budynku szatni w kompleksie sportowym w Janowicach Wlk.. Budowa została sfinansowana w 50% ze środków programu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi 2024”, druga część funduszy pochodziła z budżetu Gminy. Powiększono również park maszynowy o kosiarkę do poboczy Brelivegli Super Master 160, posypywarę Motyl N031M/1 z przystawką komunalną z zasuwą hydrauliczną oraz o pług strzałkowy komunalny Metal Technik.

Poza planowaniem i realizacją własnych inwestycji, Gmina wspiera również ochronę zabytków nieruchomych na swoim terenie, niezależnie od sytuacji własnościowej tychże. Rada Gminy podjęła 4 uchwały w sprawie przyznania dotacji na realizację zadań inwestycyjnych w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w 2024 r. Udzielono dotacji dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. MB Różańcowej w Radomierzu na zadanie pn. „Wymiana pokrycia dachowego kościoła pw. MB Różańcowej w Radomierzu” w kwocie 400.000,00 zł, dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Piotra i Pawła w Jeleniej Górze - filia Komarno na zadanie pn. „Remont kościoła św. Jana Chrzciciela w Komarnie: odwodnienie, wymiana instalacji elektrycznej i założenie odgromowej, montaż daszku, odmalowanie wnętrza” na kwotę 302.041,00 zł, dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Jadwigi Śląskiej w Karpnikach na zadanie pn. „Remont dachu i elewacji kościoła pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Trzcińsku” na kwotę 770.760,83 zł, dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Chrystusa Króla w Janowicach Wlk. na zadanie pn. „Wymiana instalacji elektrycznej oraz malowanie wnętrza kościoła pw. Chrystusa Króla w Janowicach Wlk. na kwotę 156.569,16 zł. Prace w kościołach w Janowicach Wlk., Radomierzu i Komarnie zostały zakończone w 2024 r., a Bank Gospodarstwa Krajowego wypłacił środki z promes przeznaczonych na ten cel. Prace w kościele w Trzcińsku zakończyć się mają w 2025 r.

Protokół powodzi z 13-23 września 2024 r. opiewa na 31 64 845,95 zł. Uwzględniono w nim szkody na 40 drogach i 7 przepustach (wartość ogółem 24 780 445,95 zł), 1 moście całkowicie zerwanym w Janowicach

Wlk.(wartość 4 800 000,00 zł), 5 budynkach komunalnych (wartość ogółem 1 104 400,00 zł), 2 budynkach użyteczności publicznej (wartość ogółem 880 000,00 zł). Ponadto w protokole wymieniono była drogę powiatową w Mniszkowie (z dniem 1 stycznia 2025 r. gminną) – 12 170 809,42 zł.

Powódź skutkowała zwróceniem się o pomoc do różnych fundacji niosących pomoc poszkodowanym gminom. Dzięki fundacji LOTTO przeprowadzono naprawę dachu „starego budynku” Szkoły Podstawowej w Janowicach Wlk., a wartość pomocy wyniosła 100 000 zł. Gmina pozyskała także od Polskiej Akcji Humanitarnej grant w wysokości 143 110 zł na rzecz GLKS Rudawy, dzięki któremu w 2025 r. zostanie przeprowadzony remont pomieszczeń szatni oraz naprawa uszkodzonej w powodzi murawy boiska. Gminę wspomogły też samorządy z całej Polski, które przekazały środki służące na naprawy i pilne remonty.

Gospodarka mieszkaniowa i wspólnoty mieszkaniowe z udziałem komunalnym:

Na początku 2024 r. zasób mieszkaniowy Gminy obejmował: 39 mieszkań w Janowicach Wlk. o powierzchni łącznej 1726,59 m² i przeciętnej liczbie 3 izb, 15 mieszkań w Trzcińsku o powierzchni łącznej 639,88 m² i przeciętnej liczbie 3 izb, 9 mieszkań w Komarnie o powierzchni łącznej 405,55 m² i przeciętnej liczbie 3 izb, 1 mieszkanie w Miedziance o powierzchni łącznej 14,40 m² i liczbie izb 2 oraz 1 mieszkanie w Mniszkowie o powierzchni 42 m² i o liczbie 3 izb. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła 22 m². W ciągu roku sprzedano 3 lokale mieszkalne (wszystkie z bonifikatą 99%) za cenę 4 531 zł. Łącznie w zasobie Gminy znajdowało się na dzień 31 grudnia 2024 r. – 62 mieszkania.

Na dzień 1 stycznia 2024 r. Gmina uczestniczyła w 29 wspólnotach mieszkaniowych, natomiast na dzień 31 grudnia 2024 r. – już tylko w 28 wspólnotach mieszkaniowych.

W 2024 r. oddano do użytkowania 2 mieszkania długo nie użytkowane. Było to mieszkanie w miejscowości Trzcińsko nr 15/8 oraz mieszkanie przy ul. Robotniczej 8/2. Nie wszczynano postępowań eksmisyjnych, dotyczących opuszczenia lokalu mieszkalnego i nie zakończyło się żadne postępowanie sądowe z lat poprzednich.

W 2024 r. wypłacono 152 dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 29 325,38 zł, których beneficjentami było 15 gospodarstw domowych.

W grudniu 2024 r. na liście osób zainteresowanych uzyskaniem komunalnego mieszkania znajdowało się 57 osób - to osoby znajdujące się od lat na liście, mające realnie zabezpieczone warunki mieszkaniowe, nie będące bezdomnymi, lecz chcące skorzystać z oferty mieszkaniowej Gminy w celu polepszenia sytuacji mieszkaniowej.

Ponadto Gmina posiada 4 lokale użytkowe, w tym 1 użytkowany komercyjnie (sklep spożywczy w Trzcińsku), a 7 pozostałych zajmowane jest przez Gminną Bibliotekę Publiczną oraz jej filie w Komarnie, Radomierzu i Trzcińsku oraz świetlice w Janowicach Wlk., Trzcińsku, Komarnie i Radomierzu.

Nieruchomości i ochrona środowiska:

W 2024 r. wydano 46 decyzji o ustaleniu warunków zabudowy, z tego dot.: budynków mieszkalnych – 23, budynków rekreacji – 2, budynków gospodarczych – 5, garaży – 5, infrastruktury technicznej (szambo/przydomowa oczyszczalnia) - 5, farmy fotowoltaicznej do 2 MW - 1. Nie ustalono warunków zabudowy dla 6 inwestycji, w związku z czym wydano 6 decyzji odmownych oraz 1 postępowanie zostało umorzone po wycofaniu wniosku przez inwestora (dot. budowy farmy fotowoltaicznej o łącznej mocy do 15 MW w Miedziance).

Wydano 2 decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego: dla inwestycji polegającej na budowie oczyszczalni ścieków wraz z przepompownią ścieków, infrastrukturą towarzyszącą oraz przebudową istniejącej kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami na terenie Szkoły Podstawowej im. Wandy Rutkiewicz w Janowicach Wlk. oraz dla inwestycji polegającej na budowie sieci kanalizacji sanitarnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na rzecz Gminy Janowice Wielkie.

Wydane zostały 2 decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, w tym: 1 bez przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia budowy sieci kanalizacji sanitarnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Janowice Wielkie oraz 1 po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – dot. budowy farmy fotowoltaicznej o mocy do 30 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach ewid. nr 1 i 4 w Trzcińsku. Decyzja ta po zaskarzeniu do SKO wróciła do ponownego rozpoznania w I instancji.

Poza sprzedażą 3 lokali mieszkalnych z bonifikatą sprzedano także 5 działek gruntu o łącznej powierzchni 1,2991 ha, z czego 3 w trybie przetargowym o łącznej powierzchni 1,2774 ha oraz 2 w trybie bezprzetargowym na poprawę zagospodarowania nieruchomości przyległych o łącznej powierzchni 0,0217 ha.

W 2024 r. została powołana komisja ds. przeprowadzania kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach domowych i przestrzegania uchwały antysmogowej dla województwa dolnośląskiego na terenie Gminy Janowice Wielkie. Komisja przeprowadziła w 2024 r. 33 kontrole eksploatowanych instalacji oraz rodzaju stosowanych paliw. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Gmina przystąpiła do programu organizowanego przez NFOŚiGW „Ciepłe mieszkanie”, który ma na celu poprawę jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych.

Wnioski o dofinansowanie na wymianę źródeł ciepła złożyło 14 podmiotów, z czego jeden wniosek nie spełniał wymagań formalnych, a jeden został złożony po terminie naboru. Podpisano 13 umów na realizację zadania.

Planowanie przestrzenne

W 2024 r. podjęto działania w celu objęcia miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miejscowości, które posiadały zdezaktualizowane miejscowe plany lub nie posiadały ich w ogóle. W październiku 2024 r. Rada Gminy Janowice Wielkie podjęła uchwały: nr VI.17.2024/2024 Rady Gminy w Janowicach Wlk. z dnia 24 października 2024 - w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego obrębu Janowice Wielkie, nr VI.16.2024/2024 Rady Gminy w Janowicach Wlk. z dnia 24 października 2024 - w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego obrębu Miedzianka, nr VI.15.2024/2024 Rady Gminy w Janowicach Wlk. z dnia 24 października 2024 - w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Trzcińsko.

Do 31 października 2024 r. przyjmowano wnioski dotyczące aktu planowania przestrzennego dla Janowic Wlk., Trzcińska i Miedzianki. Wpłynęło łącznie 57 wniosków w tym: 39 wniosków dot. aktów planowania przestrzennego złożonych przez osoby prywatne (25 wniosków dotyczących miejscowości Janowice Wielkie, 13 wniosków dotyczących miejscowości Trzcińsko i 1 wniosek dotyczący miejscowości Miedzianka. Wnioski składane były także przez instytucje (18 wniosków) takie jak PKP S.A., Marszałek Województwa Dolnośląskiego, Burmistrz Miasta Kamienna Góra, Polskie Sieci Energetyczne, Zarząd Województwa Dolnośląskiego, Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych, Parafia Rzymsko- Katolicką pw. Chrystusa Króla w Janowicach Wlk. oraz PVE Development Sp. z o.o. i 4Max Power Sp. z o.o.

Gospodarka komunalna: drogi, oświetlenie, wodociąg i kanalizacja:

Kilometraż dróg gminnych objętych zimowym i letnim utrzymaniem wynosi 26,575 km (ponadto istnieją drogi wewnętrzne, które nie są objęte tymi pracami – głównie drogi rolnicze, dojazdowe do niektórych posesji). Gmina w 2024 r. na swoich drogach prowadziła odśnieżanie i utrzymywanie zieleni niskiej własnymi siłami. Utrzymywanie zieleni niskiej na drogach powiatowych oraz zimowe utrzymywanie dróg powiatowych realizowane było przez wykonawcę wyłonionego w drodze przetargu przez powiat karkonoski.

Zgodnie z uchwałą nr VI/49/2024 Rady Powiatu Karkonoskiego z dnia 26 września 2024 r. w sprawie pozbawienia drogi powiatowej nr 2770D położonej w miejscowości Janowice Wielkie, Miedzianka, Mniszków, kategorii drogi powiatowej przekazano w tzw. trybie kaskadowym drogę dotychczas powiatową o długości 5817 m w złym stanie technicznym (dodatkowo uszkodzoną w trakcie powodzi we wrześniu 2024 r.). Z uwagi na spór interpretacyjny co do terminu przekazania, Gmina przyjmuje, że następuje to z dniem 1 stycznia 2025 r. Niezależnie od powyższego Gmina wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na uchwałę Rady Powiatu i oczekuje na rozstrzygnięcie sądu.

Przeprowadzono remonty częściowe nawierzchni asfaltowej dróg gminnych, gdzie wbudowano 23 ton masy asfaltowej. Zakupiono dodatkowo 54,2 tony masy asfaltowej z przeznaczeniem na likwidację ubytków nawierzchni asfaltowej dróg gminnych popowodziowych. To zwykła i coroczna działalność remontowa Gminy.

Liczba lamp oświetlenia ulicznego wynosiła 482 szt. tj. wzrosła o ok. 5%, co oznacza poprawę bezpieczeństwa użytkowników dróg i dzięki nowej technologii nieznaczne oszczędności w wolumenie lamp wymienionych.

Zbiórczymi sieciami wodociągowymi dostarczono mieszkańcom 188,0 tys. m³ wody, a zbiórczą siecią kanalizacyjną odprowadzone były do oczyszczalni ścieków Janowice Wielkie 53,7 tys. m³ ścieków. Liczba przyłączy wodociągowych wyniosła: 688 (w tym 14 nowych) i 468 kanalizacyjnych. Długość wodociągu wynosiła 48,7 km, kanalizacji 39,9 km. W ciągu roku było 13 awarii wodociągu (w większości krótkotrwałe, bez potrzeby dowozu wody beczkowoem) i 8 awarii kanalizacji. 1. Ilość studni prywatnych na terenie Gminy wynosi: 378 ujęć (po powodzi we wrześniu 2024 r. Gmina dopomagała w ich odkazaniu). W Gminie obowiązują dopłaty do cen: w Komarnie do wody i ścieków, w Janowicach Wielkich do ścieków - różne w poszczególnych miejscowościach, stosownie do obowiązującej w danej chwili uchwały Rady Gminy.

W 2024 r. na skutek kontroli oraz zaleceń pokontrolnych, mieszkańcy zamontowali 6 nowych szamb oraz 8 nowych przydomowych oczyszczalni. W ten sposób w Gminie jest aktualnie 425 szamb (wszystkie skontrolowane przez Gminę, ich stan poprawił się w następstwie kontroli) i 111 przydomowych oczyszczalni ścieków. Zniknęły z Gminy doły kloaczne, pozostała 1 nieruchomość bez żadnego urządzenia odbioru ścieków (trwa budowa szamba). Po zakończonym cyklu kontroli zbiorników bezodpływowych szamb wysłano 5 zawiadomień do mieszkańców Komarna o wszczęciu postępowania administracyjnego w celu podłączenia do istniejącej sieci kanalizacyjnej. W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy nie okazali aktualnej umowy na wywóz nieczystości płynnych i potwierdzeń wywozu, wysłano zawiadomienia, celem uzupełnienia braków dokumentów.

Na terenie Gminy działało 10 firm, które posiadały stosowne pozwolenia na działalność wywozu ścieków (część z nich w zakresie toalet przenośnych).

Gospodarka odpadami:

W 2024 r. usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych świadczyła firma Com-D Sp. z o.o. Z kolei właściciele nieruchomości niezamieszkałych obsługiwani byli przez firmy wpisane do rejestru działalności regulowanej na podstawie odrębnych, indywidualnych umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

W deklaracjach o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi złożonych w Urzędzie Gminy ujętych zostało 3290 osób. Różnica w podanej liczbie mieszkańców wynosi około 16% w stosunku do liczby mieszkańców i wynika m.in. ze zgłoszonego i uprawdopodobnionego przebywania części osób poza miejscem stałego zameldowania. Na bieżąco prowadzone są działania mające na celu weryfikację danych z deklaracji. Wobec osób, które nie złożyły deklaracji wszczynane są wymagane prawem postępowania administracyjne. W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy spóźniają się z wnoszeniem opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wysyłane są upomnienia oraz kierowane wnioski egzekucyjne do Urzędu Skarbowego.

W 2024 r. z Gminy odebrano 1268,524 ton odpadów komunalnych, w tym 809,36 ton zmieszanych odpadów komunalnych. Ponadto uprzątnięto odpady powstałe w powodzi 34,88 ton odpadów wielkogabarytowych, 5,5 tony zmieszanych odpadów z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych mat. ceramicznych i elementów wyposażenia innych niż wymienione w 170106; 0,42 tony zużytych opon oraz 0,42 tony zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych innych niż wymienione w 200121, 200123 i 200135. Koszt odbioru, transportu i utylizacji tych odpadów wyniósł 53 tys. zł.

System gospodarki odpadami obejmował dochody w kwocie 1468 tys. zł i wydatki w kwocie 1711,6 tys. zł co oznacza, że po raz kolejny nie bilansował się. Istniejąca luka wynika w dużej części z nieegzekwowalności opłat, znacznych ilości śmieci oddawanych w czasie zbiórki wielkogabarytowej. Podjęto kontrole dotyczące obiektów niezamieszkałych, w tym noclegowych, co spowodowało uszczelnienie systemu opłat.

W listopadzie 2024 r. Rada Gminy Janowice Wielkie podjęła uchwałę nr VII/23/2024 w sprawie przejścia obowiązku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Uchwała dotyczy głównie obiektów hotelarskich, produkcyjnych i handlowych.

Na terenie Gminy działa – od lat - Punkt Selektywnego Odbierania Odpadów Komunalnych w Janowicach Wlk. (na terenie oczyszczalni ścieków). PSZOK przyjął 134,24 ton odpadów w różnych frakcjach. Podczas przeprowadzonej zbiórki odpadów wielkogabarytowych odebrano: 70,86 ton odpadów wielkogabarytowych oraz 11,14 ton zużytych opon.

W 2024 r. nie był realizowany program odbioru azbestu, ponieważ nie było możliwości uzyskania dofinansowania z WFOŚGW.

Rada Gminy:

Rada obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącą Rady. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podaje się do publicznej wiadomości. Obrady są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagranie obrad jest udostępnione w BIP na stronie www.janowicewielkie.eu w zakładce „Dla mieszkańca - Urząd Gminy - zakładka Rada Gminy e-sesje”.

W kwietniu 2024 r. odbyły się wybory samorządowe i w ich następstwie od 7 maja 2024 r. Radę Gminy Janowice Wielkie IX kadencji 2024 -2029 stanowi 15 nowowybranych radnych (9 mężczyzn i 6 kobiet, wszyscy radni w wieku 35-53 lata w chwili zaprzysiężenia). W Radzie Gminy działają 4 komisje stałe. Radni uczestniczą w sesjach, posiedzeniach komisji, piszą wnioski i interpelacje, wspomagają Urząd Gminy w organizacji wydarzeń, biorą udział w spotkaniach konsultacyjnych. Odbyło się w sumie 15 posiedzeń komisji nowowybranej Rady i 7 posiedzeń w poprzedniej kadencji.

W nowej kadencji odbyło się w 2024 r. 8 sesji, na których podjęto 34 uchwały. Do tej liczby należy doliczyć 3 sesje Rady poprzedniej kadencji, a na których podjęto 25 uchwał.

Ewidencja działalności gospodarczej i sprzedaż alkoholu:

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie na 31.12.2024 r. wynosiła: sklepy- 8 zezwoleń, lokale gastronomiczne – 4 zezwolenia. To ilości dużo poniżej możliwych na podstawie uchwały Rady Gminy. Ponadto wydano 4 zezwolenia jednorazowe.

Wartość alkoholu sprzedanego w 2024 r. na terenie Gminy wynosi 4 369 431,61 zł w sklepach i 399 036,27 zł w lokalach gastronomicznych. Kwoty z tzw. kapslowego (określony w ustawie % od wartości sprzedaży alkoholu danego rodzaju w danej formie sprzedaży) zasilają działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w kwocie 117904,40 zł, służące głównie na działalność punktu profilaktycznego (w tym usługi psychologa), działania w szkole (ferie, pakiety edukacyjne), imprezy gminne, działalność świetlic.

Ewidencja działalności gospodarczej nie odnotowuje większych zmian w kategorii rok do roku. W 2024 r. wpisano 13 nowych podmiotów i wykreślono 14 podmiotów. W sumie w ewidencji było 330 aktywnych podmiotów.

Promocja i imprezy gminne:

W ramach wydatków promocyjnych w 2024 r. wydrukowano kalendarze ścienne w nakładzie 300 szt. za kwotę 4 108,20 zł oraz kartki bożonarodzeniowe w nakładzie 100 szt. na łączną kwotę 212,99 zł.

Wydano 3 numery kwartalnika „Informator Janowicki” (numery 3 i 4 ukazały się łącznie w jednym wydaniu). Łączny nakład wyniósł 4500 egzemplarzy, a koszty związane z wydaniem wyniosły 6429,90 zł. Rok 2024 zakończył publikację „Informatora Janowickiego” w wersji papierowej, a od wiosny 2025 r. „Informator Janowicki” przestaje być wydawany w ogóle po wydaniu 55 numerów – w związku z rozwojem mediów społecznościowych i upowszechnieniem korzystania z informacji przez internet.

Wykonano wielkoformatową mapę historyczną Miedzianki, której koszt wyniósł 1377,60 zł i 500 zł za stelaż drewniany. 8 listopada 2024 r. w Miedziance miało miejsce jej uroczyste odsłonięcie, które zostało zorganizowane z inicjatywy Stowarzyszenia dla Miedzianki. Dzięki tej inicjatywie, Miedzianka zyskała nowy element małej infrastruktury, który pozwala lepiej poznać i zrozumieć jej historię, a także wzmocnił poczucie wspólnoty wśród lokalnej społeczności.

Współorganizowano następujące imprezy: Ultrakotlinę, III Sudetes Open - Karate Grand Prix, II Bieg Charytatywny dla Filipa Janasa. Technicznie pomagano podczas organizacji wydarzeń: Wędrownego Przeglądu Piosenki „Polana”, Pikniku z okazji Dnia Dziecka, Rodzinnego Pikniku Profilaktycznego – „Pieczona Dynia”, II i III Sąsiedzkiego Poczęstunku Świątecznego. Pomoc polegała głównie na użyczeniu i rozstawieniu namiotów, stołów, ławek oraz przewiezieniu rzeczy itp.

Odbył się tradycyjny festyn gminny pn. „Janowianki”. Po dłuższej przerwie wznowiono organizację Turnieju o Puchar Wójta, Pastora, Proboszcza i Sołtysa. W świetlicy w Trzcińsku zorganizowano obchody 106 rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości. Z okazji Dnia Flagi, zainteresowani mieszkańcy mogli odebrać bezpłatnie flagę narodową wraz z drzewcem.

Prowadzony jest profil Gminy na portalu Facebook posiadający na koniec roku 2700 obserwatorów oraz 2300 polubień. Na stronie internetowej, w zakładce aktualności opublikowano 401 artykułów, ponadto informacje umieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przeprowadzono konkurs fotograficzny pn. „Letnie Krajobrazy w Gminie Janowice Wielkie”, w którym udział wzięło 29 osób. Zwycięska fotografia p. Aleksandry Ćwiek pt. „Widok z Różanki na Rudawy Janowickie” znalazła się w kalendarzu ściennym na 2025 r.

W bazie noclegowej Gminy figuruje 41 obiektów świadczących usługi noclegowe. Do ewidencji, prowadzonej przez Wójta dodane zostały dwa nowe obiekty noclegowe zlokalizowane na terenie miejscowości Komarno: Apartamenty Komarno 46, Glamping Komarno oraz jeden w miejscowości Janowice Wielkie – Janowickie Zacisze. Nowe obiekty rozszerzyły bazę pobytową Gminy łącznie o 38 miejsc noclegowych.

W ramach porozumienia gmin powiatu karkonoskiego Gmina Janowice Wielkie przekazała dotację celową w kwocie 3500 zł. W ramach wspólnej promocji zakończono II etap produkcji przewodnika „Karkonosze i góry sąsiednie”, który obejmował wydrukowanie 2000 egzemplarzy. Działania obejmowały również udział w programie Radia Wrocław „Dolnośląska Zima”. W ramach Porozumienia promowano region podczas następujących wydarzeń: „Otwarcie Sezonu Turystycznego na Dolnym Śląsku” w Głogowie, Dzień Polski w Ambasadzie RP w Pradze, Jarmark Bałtycki w Świnoujściu, „Projekt Plaża 2024” w Dźwirzynie. Wykonano szereg materiałów promocyjnych, które mają na celu zwiększenie widoczności marki gry planszowej „Visitkarkonosze”. Wykonano 110 bloczków map obejmujących cały powiat karkonoski (5000 kart), z opisem atrakcji turystycznych z wszystkich gmin.

Działalność sołectw:

Fundusz sołecki w 2024 r. zaplanowany w budżecie Gminy na potrzeby 6 sołectw wynosił 266 017,58 zł. Sołtysi na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków życia mieszkańców wydali łącznie 262 102,52 zł. Sołectwa wydały środki na dofinansowanie działalności Ochotniczej Straży Pożarnej (17 737,60 zł), wsparcie klubów sportowych dot. zakupu strojów i sprzętu - UKS „Sokoliki” Janowice Wielkie (4 565,38 zł), GLKS „Rudawy (12 095,91 zł), KKK „Shotokan” (2 000,00 zł) oraz KKK Oyama (800 zł), wsparcie działalności podstawowej zespołu „Rudawianie” (5 459,79 zł), wsparcie działalności podstawowej zespołu „Bolzowianie” (6 500,00 zł), dofinansowanie działań Partnerstwa PAFW Janowice Wielkie (6 000,00 zł). W ramach realizacji funduszu sołeckiego w poszczególnych sołectwach zostały wykonane także m.in. następujące działania: Miedzianka: organizacja imprezy mikołajkowej (1 484,12 zł), zagospodarowanie działki sołeckiej (15 772,84 zł), Mniszków: zagospodarowanie terenu wsi (11 973,15 zł), uzupełnienie brakujących i modernizacja istniejących oznaczeń posesji mieszkańców (2 940,93 zł), dofinansowanie działalności Świetlicy Wiejskiej Rudawy w Janowicach Wlk. (283,32 zł), Radomierz: zakup i montaż lamp solarnych - 2 szt. (14 999,99 zł), malowanie sali wieży widokowej (2 995,09 zł), utrzymanie skwerku, placu zabaw i boiska (3 500,00 zł), zakup 2 kpl. progów zwalniających (4 500,00 zł), organizacja mikołajek (3 500,00 zł), wykonanie tablicy ogłoszeń (500 zł), zakup artykułów na wyposażenie świetlicy oraz organizacja imprez (6 036,34 zł), dofinansowanie Stowarzyszenia Wsi Radomierz (1000 zł), Komarno:

opłata abonamentu karty w monitoringu oraz toalet mobilnych (2 700,00 zł), zagospodarowanie terenu wsi oraz doposażenie placów zabaw (14 637,60 zł), doposażenie świetlicy (5 901,57 zł) oraz organizacja imprez integracyjnych, okolicznościowych, sportowych i wycieczek (37 003,34 zł), Trzcińsko: dofinansowanie Stowarzyszenia Góry Szalonych Możliwości (1 000,00 zł), remont świetlicy (1 356,00 zł), wyposażenie świetlicy i organizacja imprez (7 996,12 zł), działania promocyjne (4 000,00 zł), Biblioteka w Trzcińsku (397,00 zł), zagospodarowanie terenu wsi (24 996,77 zł), działania Rady sołeckiej (3 998,11 zł), Janowice Wielkie: wsparcie działalności Rady Seniorów (6 999,89 zł), działalność świetlicy „Rudawy” (10 000,00 zł), wsparcie działalności Gminnej Biblioteki Publicznej w Janowicach Wlk. (697,00 zł), organizacja imprez przez Radę Sołecką Janowic Wlk. (13 633,35 zł), dofinansowanie działalności Stowarzyszenia Góry Szalonych Możliwości (3 990,01 zł).

Kultura i działalność świetlic wiejskich oraz kwestie zabytków:

W Gminie działały 3 świetlice wiejskie: w Janowicach Wlk., Komarnie i Trzcińsku. Ponadto w Wieży Widokowej w Radomierzu przez część roku odbywały się zajęcia świetlicowe. Świetlice pełnią ważną rolę w życiu lokalnej społeczności – były miejscem integracji mieszkańców, organizacji spotkań oraz wydarzeń kulturalnych. Oferowały przestrzeń do rozwijania pasji, spędzania wolnego czasu i budowania więzi międzypokoleniowych (także w ramach wynajmu komercyjnego dla mieszkańców). Dzięki nim dzieci, młodzież i dorośli mogli uczestniczyć w różnorodnych zajęciach edukacyjnych, artystycznych i rekreacyjnych. Na terenie Gminy funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Janowicach Wlk. oraz jej trzy filie: w Trzcińsku, Radomierzu i Komarnie, które służą rozwijaniu potrzeb czytelniczych, edukacyjnych, kulturalnych, informacyjnych społeczeństwa, upowszechnianiu wiedzy, nauki i rozwoju kultury.

W sezonie od maja do września w dni świąteczne i weekendowe (najbardziej popularne turystycznie) czynna była informacja turystyczna w Wieży Widokowej w Radomierzu, która gościła ok. 632 turystów w tym okresie (średnio 13 osób dziennie), a koszt jej utrzymania wyniósł 11 520 zł, nie licząc kosztów utrzymania obiektu.

Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami:

Gmina pozostaje członkiem Stowarzyszenia Euroregion Nysa, Lokalnej Grupy Działania Partnerstwo Ducha Gór, Karkonoskiego Klastra Energii i Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej. Na rzecz Gminy aktywnie pracowała Ochotnicza Straż Pożarna w Janowicach Wlk., przede wszystkim w wymiarze zabezpieczenia ludności od zdarzeń kryzysowych. W tym obszarze nie było żadnych zmian. Istotnym partnerem Gminy jest pełniąca funkcję konsultacyjną, a realnie również organizatorską Gminna Rada Seniorów, która inicjuje różnorodne projekty społeczne, w tym dofinansowany corocznie projekt aktywizacyjny Urzędu Marszałkowskiego (z udziałem finansowym Gminy).

Ogłoszony został jeden konkurs na realizację zadania publicznego pod nazwą: „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu na terenie Gminy Janowice Wielkie w 2024 r.” Kwota zaplanowanej dotacji w budżecie Gminy na ten cel wynosiła 90 000 zł. Na konkurs wpłynęły cztery oferty: Gminnego Ludowego Klubu Sportowego „Rudawy” w zakresie piłki nożnej, Uczniowskiego Klubu Sportowego „Sokoliki” w zakresie piłki siatkowej, Kamiennogórskiego Klubu Oyama w zakresie karate oraz Karkonoskiego Klubu Karate Shotokan w zakresie karate. W wyniku oceny złożonych ofert, przeprowadzonej przez komisję konkursową, wszystkie cztery oferty uznano za spełniające kryteria konkursu i przyznano dotacje: GLKS „Rudawy” Janowice Wielkie – 34 000 zł, UKS „Sokoliki” – 30 000 zł, Kamiennogórski Klub Oyama – 8 000 zł, Karkonoski Klub Karate Shotokan – 18 000 zł.

Gmina tradycyjnie współpracuje ze Stowarzyszeniem Góry Szalonych Możliwości, dopomagając logistycznie przy organizacji Wędrownego Przeglądu Piosenki „Polana” w Trzcińsku. Od 2024 r. w Janowicach Wielkich działa też koło Gospodyń Wiejskich „Aktywne Rudawy”, które w pionierskim okresie działalności spotykało się w świetlicy wiejskiej. Ponadto przed kilkoma laty Koło Wędkarskie „Szuwarek” udostępniło staw w Parku Zielona Dolina i stowarzyszenie opiekuje się nieprzerwanie tym zbiornikiem, m.in. dbając o zarybianie na swoje potrzeby.

Bezpieczeństwo mieszkańców i zarządzanie kryzysowe:

Na rzecz Gminy aktywnie pracowała Ochotnicza Straż Pożarna w Janowicach Wlk., przede wszystkim w wymiarze zabezpieczenia ludności od zdarzeń kryzysowych. Szczególnie intensywnie strażacy angażowali się we wrześniu 2024 r., kiedy Gminę dotknęła powódź. Brali udział w ewakuacji mieszkańców z zagrożonych terenów, zabezpieczali dobytek, usuwali skutki podtopień oraz pomagali w dostarczaniu wody pitnej, żywności i artykułów higienicznych. Ich szybka reakcja i zaangażowanie były nieocenione w walce z żywiołem oraz w zapewnieniu bezpieczeństwa lokalnej społeczności.

Zarządzanie kryzysowe i sprawy obronne oraz kancelarie niejawną prowadzi jedna osoba. Telefon do pracownika kryzysowego był odbierany całodobowo i znany instytucjom współpracującym z Gminą. Dokumenty są na bieżąco aktualizowane bądź sporządzane nowe, które Urząd jest zobowiązany prowadzić w szcztątkowym wymiarze na potrzeby kontaktów z Wojewodą w sprawach obronnych. Cyklicznie przynajmniej raz w miesiącu przeprowadzane są treningi systemu wczesnego ostrzegania i alarmowania. Odbyło się również 8 treningów stałego

dyżuru. Został opracowany na nowo jako dokument zastrzeżony Plan Operacyjny Funkcjonowania Gminy w Czasie Wojny. Podczas powodzi z Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych oraz z innych źródeł został pozyskany sprzęt: zapory trapezowe, generator ozonu, myjki ciśnieniowe, nagrzewnice, osuszacze, piecyki, agregaty, przyczepka samochodowa, worki. W związku z powodzią pracowały także komisje do szacowania strat w infrastrukturze komunalnej i gospodarstwach domowych oraz komisjach zasiłkowych na potrzeby GOPS. Praca polegała na tworzeniu listy strat, w tym wizjach terenowych dokumentujących straty.

W 2024 r. Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami z Jawora zabrało z Gminy 18 psów i 5 kotów. Ponadto weterynarz interweniował 10 razy w sprawie blakających się psów i dzikich zwierząt rannych w kolizji drogowej.

Mimo dofinansowania przez Gminę budowy posterunku policji w 2023 r., budowa nie została ukończona i data uruchomienia obiektu pozostaje nieznana.

Wychowanie przedszkolne:

Do Przedszkola Publicznego „Kolorowa Kraina” w Janowicach Wlk. uczęszczało 101 dzieci w grudniu 2024 r., z czego: 17 osób do grupy 3-latków, 25 do grupy 4-latków, 25 do grupy 5-latków, 17 osób do I grupy 6-latków i 17 do II grupy 6-latków. Wszystkie dzieci z Gminy bez kłopotu znajdują miejsce w przedszkolu, które jest przewidziane na 125 dzieci. Gmina zapewnia przewóz do przedszkola dla 18 dzieci 5- i 6-letnich, pozostałe są przyprowadzane lub przywożone przez rodziców.

Przedszkole zatrudnia w sumie 21 pracowników, z czego 11 osób stanowi kadrę pedagogiczną i 10 – to pracownicy obsługi i administracji. Dyrektor oraz 8 nauczycieli pracuje w pełnym wymiarze czasu pracy, 1 nauczyciel (religii) w wymiarze 0,05 etatu oraz psycholog w wymiarze 0,6 etatu. Są również prowadzone zajęcia dodatkowe prowadzone przez stałą kadrę nauczycielską: logopedyczne (10 h tyg.) oraz zajęć korekcyjno-kompensacyjnych (4h tyg.), a jedna z pań w ramach swojego etatu pełni funkcję pedagoga specjalnego oraz prowadzi 1h zajęć rewalidacji z dzieckiem z orzeczeniem. Jedna nauczycielka jest zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy jako nauczyciel współorganizujący proces kształcenia ze względu na dziecko z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, trzy inne nauczycielki mają w sumie 6 h zajęć dodatkowych z trójką dzieci z opiniami o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju.

W placówce pracuje 5 osób na stanowisku pomoc nauczyciela, jedna osoba w obsłudze kuchni pomocniczej oraz konserwator-dozorca. Poza tym w przedszkolu zatrudnione są: główna księgowa – 0,25 etatu, księgowa – 0,25 etatu i pracownik obsługi sekretariatu – 0,25 etatu (ta kadra obsługuje też Szkołę Podstawową i realizuje swoje obowiązki w jej siedzibie).

Od 2023 r. przedszkole korzysta z placu zabaw na terenie należącym do przedszkola. Posiłki dla przedszkolaków przygotowywane są przez kuchnię w Szkole Podstawowej w Janowicach Wlk. i przywożone przez pracownika przedszkola samochodem gminnym. Dzieci przynoszą natomiast własne śniadanie, do którego w przedszkolu otrzymują kakao. W 2024 r. prowadzono kolejne naprawy systemu ogrzewania i na chwilę obecną wydaje się, że problem niedogrzenia niektórych pomieszczeń został rozwiązany.

Wśród szeregu różnych działań placówki wymienić należy współpracę z Domem Pomocy Społecznej, biblioteką Szkoły Podstawowej, Gminną Biblioteką Publiczną w Janowicach Wlk., ze Zdrojowym Teatrem Animacji w Jeleniej Górze, a także z Dolnośląskim Zespołem Parków Krajobrazowych w Jeleniej Górze oraz Leśnym Bankiem Genów w Kostrzycy w zakresie realizacji treści przyrodniczych. Wychowankowie przedszkola mają możliwość (w ramach finansowania organizowanego przez Radę Rodziców) wyjazdów do muzeum, kina, czy teatru, zapraszani są muzycy Filharmonii Dolnośląskiej oraz Stowarzyszenia Artystycznego Five Up z Jeleniej Góry, organizowane są różnorodne tematycznie warsztaty, przedstawienia teatralne i spotkania z ciekawymi ludźmi (np. pokaz iluzji). 6 grudnia dzieci otrzymują prezenty mikołajkowe.

Edukacja szkolna:

Szkoła Podstawowa im. Wandy Rutkiewicz w Janowicach Wlk. w roku szk. 2024/2025 funkcjonuje z klasami I – VIII. Obecnie w szkole uczy się 249 uczniów w 14 oddziałach; w tej liczbie są 122 uczniowie dojeżdżający. Na koniec 2024 r. wśród uczniów było 6 dzieci bez polskiego obywatelstwa: 5 dzieci z Ukrainy i 1 dziecko z Tanzanii. Dla dzieci z Ukrainy prowadzono 4 godziny specjalnie dla nich dedykowanych zajęć tygodniowo.

Zatrudnionych w szkole było 33 nauczycieli, w tym 10 początkujących, 6 mianowanych i 17 dyplomowanych oraz 16 pracowników niepedagogicznych.

Oferta edukacyjna szkoły każdego roku realizowana jest w ramach zajęć obowiązkowych i wzbogacana o dodatkowe zajęcia realizowane w ramach projektów edukacyjnych. Są to zajęcia dostosowane do potrzeb uczniów w tym rozwijające zainteresowania i talenty, a także skierowane do uczniów wymagających pomocy. Realizowane zajęcia: dydaktyczno-wyrównawcze, zespoły korekcyjno-kompensacyjne, terapia pedagogiczna, terapia psychologiczna, zajęcia socjoterapeutyczne, gimnastyka korekcyjna, zajęcia logopedyczne, koło artystyczne, koło ekologiczne, koło komputerowe, koło sportowe, koło dziennikarskie, koło przedsiębiorczości, koło szachowe, koło wędkarskie, koło bezpieczeństwa ruchu drogowego i pierwszej pomocy, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, zindywidualizowanej ścieżki kształcenia, zajęcia rozwijające uzdolnienia.

Dzięki podłączeniu światłowodu na poziomie 100Mb/s, co pozwoliło na wprowadzenie w szkole dziennika elektronicznego jako jedynej formy dokumentowania pracy szkoły od 1 września 2024 r.

W trakcie realizacji były dwa duże projekty inwestycyjne dotyczące termomodernizacji obiektów szkolnych oraz budowy kolektorów ściekowych wraz z oczyszczalnią ścieków, a w fazie projektowej jest budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego.

Uczniowie klas VIII w maju 2024 przystąpili do ogólnopolskiego egzaminu ósmoklasisty i uzyskali następujące wyniki: język polski: 51 pkt (poniżej powiatu, województwa i kraju), matematyka: 31 pkt (poniżej powiatu, województwa i kraju), język angielski: 36 pkt (poniżej powiatu, województwa i kraju), język angielski: 80 pkt (powyżej powiatu, województwa i kraju). Wyniki ustalane są dla małej populacji zdających (18 osób: język polski i matematyka, 17 osób: język angielski, 1 osoba język niemiecki) i stąd słaby wynik jednego ucznia istotnie rzutuje na wyniki wszystkich zdających przedmiot.

W szkole funkcjonuje system wspierania uzdolnień. Uczniowie osiągający najlepsze wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe są nagradzani: stypendia za wyniki w nauce otrzymało 34 uczniów, a sportowe 24 uczniów.

Od wielu lat w szkole realizowane są tematyczne pikniki rodzinne. W 2024 r. piknik rodzinny został przeniesiony ze względu na wrześniową powódź na maj 2025 r. Systematycznie w szkole organizowane są finały Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy: w 33 Finale WOŚP udało się zebrać 45135 zł.

W 2024 r. nastąpiły okresowe zmiany w sposobie dowozu dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy. W wyniku walki konkurencyjnej przedsiębiorstw komunikacyjnych Gmina musiała zrezygnować z doczasowego, zaskarżonego sposobu rozliczeń, przechodząc na wskazany przez organy nadzorcze sposób zwrotu pieniędzy za zakupiony przez rodziców bilet na linie regularne. W dniu 23.09.2024 r. przewoźnik linii regularnych poinformował o likwidacji linii komunikacji publicznej z dniem 30.09.2024 r. na terenie Gminy. W związku z likwidacją linii komunikacji publicznej, Gmina miała obowiązek ustawowy zapewnienia samodzielnie usługi dowozu dla dzieci, co zrealizowała poprzez wybór przewoźnika z wolnej ręki na okres ostatniego kwartału. W tym czasie przeprowadzono przetarg i wyłoniono wykonawcę na pozostałą część roku szkolnego 2024/2025 na zapewnienie przewozu uczniom uczęszczającym do Szkoły Podstawowej im. Wandy Rutkiewicz w Janowicach Wlk. i wychowankom uczęszczającym do Przedszkola Publicznego „Kolorowa Kraina” w Janowicach Wlk. w okresie od 01.01.2025 r. do dnia 30.06.2025. Przetarg wygrała firma Aga Travel Agnieszka Bielecka z Baworowa.

Szkoła z racji znajdowania się na obszarze dotkniętym powodzią była uprawniona do wyjazdu na zieloną szkołę ze środków fundacji Lotto, co pozwoliło wyjechać wszystkim dzieciom z klas 1-7 na tydzień do Szklarskiej Poręby lub Pobierowa.

Biblioteka i czytelnictwo:

Na koniec 2024 r. w Gminnej Bibliotece Publicznej w Janowicach Wlk. wraz z filiami w księgozbiorze znajdowało się 33 517 książek, 548 audiobooków na płytach CD oraz 72 gry planszowe. Na zakup zbiorów przeznaczono 29 482 zł, z czego 8077 zł pochodziło z programu „Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025: Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych”. W ciągu roku zakupiono 991 książek, 23 audiobooki oraz 48 gier planszowych. Pozyskano również w formie darowizny 202 książki i 19 planszówek, a dzięki współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną w Świdnicy 405 audiobooków i 4 regały do przechowywania płyt CD. Ze stanu usunięto 1389 woluminów, głównie wydań nieaktualnych, zniszczonych i od lat niewypożyczanych. Część z nich została sprzedana w trakcie kiermaszu, a za pozyskane środki zakupiono nowości wydawnicze.

W 2024 r. w bibliotece w Janowicach Wlk. zarejestrowanych było 275 czytelników, w filii w Trzcińsku – 36, w Radomierzu – 20, a w Komarnie – 41. Wypożyczono na zewnątrz 9341 zbiorów (książek, audiobooków i gier planszowych) w Janowicach Wlk., 412 książek w Trzcińsku, 175 książek w Radomierzu i 380 książek w Komarnie.

Podjęto następujące formy pracy z czytelnikiem oraz promocji czytelnictwa i kultury: zajęcia z dziećmi z Przedszkola Kolorowa Kraina, spektakl „Królowa Śniegu” w wykonaniu Teatryku Blaszy Bębenek, 2 wystawy akwarel „Zima i Lato w Gminie Janowice Wielkie”, wystawę rysunków Jana Marcina Szancera oraz „Kosmos sprzed wieku” czyli ilustracje z książek o astronomii wydanych w XIX wieku, akcję Noc Bibliotek pod hasłem Moc bibliotek, 2 prelekcje historyczne: Gawęda o Wieży Książęcej w Siedlęcinie - Daj się uwieść legendzie i Miedzianka - górnicze miasteczko, które zniknęło z lokalnego krajobrazu, jak również międzypokoleniowe warsztaty wielkanocne oraz origami oraz kiermasze książek. We wszystkich wydarzeniach wzięło udział łącznie 230 osób.

Poza tym Biblioteka była miejscem regularnych spotkań Lokalnego Partnerstwa PAFW, które tworzy cyfrowe archiwum społeczne Janowickie Opowieści, a także była partnerem przy tworzeniu koncepcji Smart Village.

Pomoc społeczna:

Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowicach Wlk. to działania w zakresie zaspokajania niezbędnych potrzeb życiowych rodzin najuboższych: świadczenia pieniężne, usługowe, w naturze i w formie pracy socjalnej. Na zadania zlecone w 2024 r. wydatkowano kwotę 5 058 736,21 zł, na zadania własne kwotę: 1 904 929,40

zł, w tym zadania Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii 117 904,44 zł. Łącznie budżet GOPS wyniósł 7 081 570,01 zł.

GOPS w 2024 r. realizował następujące zadania:

- zasiłki stałe: skorzystało 30 osób, w tym 28 samotnie gospodarujących, wydatkowano 257 777,79 zł,
- zasiłki okresowe: wypłacono 15 zasiłków na kwotę 38 075,50 zł,
- zasiłki celowe: finansowane w 100% przez Gminę, skorzystało 13 osób, wydatkowano 4 350,00 zł w tym: wypłata dla 2 rodzin specjalnego zasiłku celowego 2 000,00 zł,
- opłata za pobyt w schronisku dot. 4 osób w schronisku „Brata Alberta” w Jeleniej Górze w wysokości 114 002,00 zł świadczenie to w 100% jest finansowane przez Gminę,
- finansowanie pobytu w domach pomocy społecznej dot. 9 mieszkańców Gminy, koszt ich pobytu wyniósł ogółem 434 646,06 zł, świadczenie w 100% jest finansowane przez Gminę,
- finansowanie pieczy zastępczej dot. 9 dzieci w rodzinach zastępczych i 5 dzieci w domach dziecka: wydatkowano 69 336,26 zł (świadczenie w 30-50% finansowane przez Gminę),
- finansowanie asystenta rodziny, na ten cel wydatkowano 13 650,00 zł, świadczenie jest finansowane przez Gminę w kwocie 9 321,00 zł, budżet państwa: 4329,00 zł,
- usługi opiekuńcze: pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opieka higieniczna, zalecona przez lekarza pielęgnacja i zapewnienie kontaktów z otoczeniem: 1 osoba skorzystała ze świadczeń, wydatkowano 3 574,54 zł w całości z budżetu Gminy.
- program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”, we współpracy ze Szkołą Podstawową w Janowicach Wlk., Chrześcijańskim Ośrodkiem dla Osób Uzależnionych „Nowa Nadzieja” i barem „Głodomorek”: zakup posiłku dla 9 dzieci, 4 dorosłych osób niepełnosprawnych i 8 rodzin w formie finansowej na zakup art. spożywczych; wydatkowano 20 754,70 zł, z tego z budżetu państwa 12 360,00 zł, środki własne Gminy 8 394,70 zł,
- paczki żywnościowe z Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta w Jeleniej Górze: z tej formy pomocy skorzystało 37 rodzin (52 osoby),
- pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów, wydatkowano 15 053,00 zł, z czego 12 042,40 zł z budżetu państwa - 80%, a kwota 3 010,60 zł to środki własne Gminy – 20%, z tej formy skorzystało 18 dzieci z 11 rodzin,
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki dla 16 opiekunów prawnych z tytułu opieki prawnej nad mieszkańcami DPS w Janowicach Wlk., wydatkowano 141 872,55 zł z budżetu państwa,
- Karta Dużej Rodziny, w 2024 r. wnioski złożyło 8 rodzin, wydatkowano 148 zł na produkcję kart, dotacja pochodzi z budżetu państwa,
- udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej: GOPS zatrudniał 3 pracowników socjalnych na pełny etat, z tej formy pomocy skorzystało 343 rodziny, zatrudnienie w 100% jest finansowane przez Gminę,
- świadczenia rodzinne, zasiłki rodzinne: uprawnionych rodzin było 40, wydatkowano 102 551,44 zł,
- świadczenia opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych, w tym zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne: wypłacono 1 699 600,00 zł,
- składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe i zdrowotne: dot. osób, które pobierają świadczenia pielęgnacyjne i nie podlegają ubezpieczeniu z innego tytułu, wartość świadczeń wyniosła 169 234,65 zł, i 50 982,04 zł na ubezpieczenia zdrowotne,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego dot. 18 rodzin, wydatkowano 105 754,63 zł,
- realizacja ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa: 1 osoba - zasiłek stały 317,06 zł, świadczenia rodzinne dot. 2 rodzin 3 453,44 zł, wydatki z budżetu państwa,
- Rządowy Program „Rodzina 500+”: dot. świadczeń wychowawczych 500 zł (za lata minione) i wypłacanie świadczeń wychowawczych 800 zł na podstawie decyzji Wojewody w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia z wniosków złożonych do 2022 r., wydatkowano 2575,00 zł z budżetu państwa,
- bon energetyczny: 1-razowe świadczenie dla gospodarstw domowych w celu wsparcia w opłatach za energię elektryczną, wpłynęło 238 wniosków, z czego 216 rozpatrzonych pozytywnie, wydatkowano 85 972,57 zł,
- dodatek osłonowy: program rządowy w celu zniwelowania rosnącej ceny energii, gazu i żywności, przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają kwoty 2100 zł w gospodarstwie 1-osobowym albo kwoty 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym, złożono 181 wniosków, wydatkowano 64 046,22 zł z budżetu państwa.
- Program Opieka Wytchnieniowa dot. członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu opieki nad dziećmi do ukończenia 16 lat z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, uczestnicy nie ponoszą odpłatności, z tej formy pomocy skorzystały 2 rodziny, koszt zadania wyniósł 14.479,88 zł, są to środki pochodzące z rządowego Funduszu Solidarnościowego,
- Program Korpus Wsparcia Seniorów: zakup opasek bezpieczeństwa oraz usługę teleopieki w celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa i funkcjonowania we własnym środowisku domowym, zakupiono 10 opasek dla osób powyżej 60 lat, koszt realizacji: 8 101,32 zł, w tym dotacja: 6481,00 zł.

W 2024 r. nie było wypłat na podstawie ustawy pn. „Za życiem” dot. zapewnienia kobietom w ciąży wsparcia w zakresie dostępu do opieki zdrowotnej i pomocy asystenta rodziny oraz wsparcia w kwocie 4 000,00 zł.

W następstwie powodzi z września 2024 r. na obszarze Gminy wypłacono świadczenia dla powodzian:

- zasiłek na pokrycie kosztów energii elektrycznej lub paliwa do osuszania 1 000 zł: dot. 49 osób, kwota 49 000,00 zł,
- zasiłek powodziowy do 2 tys. zł, dot. 66 rodzin, kwota świadczeń 132 000,00 zł,
- zasiłek celowy na pomoc doraźną w wysokości 8 tys. zł: dot. 70 rodzin, kwota 445 500,00 zł,
- zasiłek na odbudowę budynku gospodarczego do 100 tys. zł: dot. 3 rodzin, kwota 37 250,00 zł,
- zasiłki na odbudowę budynku mieszkalnego do 200 tys. zł: dot. 24 rodzin, wypłacono 2 464 060,00 zł.

Przy GOPS działał punkt zbioru i wydawania darów uzyskanych od darczyńców. Zbierane były: żywność, środki higieny, środki czystości, środki opatrunkowe, karma dla zwierząt. Dzieci z rodzin poszkodowanych mogły skorzystać z rządowego programu pomocy w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów edukacyjno-terapeutycznych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych. Pomoc otrzymało 15 dzieci, wydatkowano 15 000,00 zł.

GOPS wspólnie z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołem Interdyscyplinarnym zajmował się profilaktyką zagrożeń: wspierano spektakle dla Szkoły Podstawowej, dofinansowano organizację „Dnia Dziecka”, zakupiono program dla Zespołu Interdyscyplinarnego, przeprowadzono profilaktyczne w świetlicy, treningi biofeedback, dokupiono wyposażenie punktu konsultacyjnego, na wniosek pedagoga szkolnego zakupiono spektakle profilaktyczne, warsztaty, programy profilaktyczne, ponadto dla mieszkańców Gminy koncert muzyki filmowej, sfinansowano szkolenia dla członków GKds.RPA i Zespołu Interdyscyplinarnego oraz dla nauczycieli i rodziców w Przedszkolu, przeprowadzono warsztaty kulinarne i Wigilię, zakupiono materiały biurowe, dmuchany basen z akcesoriami do przeprowadzania eventów.

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Janowicach Wlk. realizując Gminny Program uczestniczyła w wydarzeniach na terenie Gminy, promując zdrowy styl życia, profilaktykę uzależnień oraz integrację społeczną. Najważniejsze inicjatywy z jej udziałem to: Międzynarodowy Dzień Trzeźwości, Janowianki, Rodzinny Piknik Profilaktyczny „Pieczona Dynia”. Na realizację Programu zaplanowano w budżecie Gminy kwotę 117 904,40 zł. Środki finansowe w kwocie 91 998,33 zł pochodziły z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz w kwocie 25 806,07 zł z opłat od napojów alkoholowych w małych opakowaniach, ponadto 100 zł pochodziło ze zwrotu opłaty sądowej wpłaconej w okresie wcześniejszym. Łącznie na powyższe zadania przeznaczono kwotę 117 904,40 zł. Wydatki Programu zrealizowane zostały w 100%.

Kadry gminne:

Stan zatrudnienia w Urzędzie Gminy (urzędnicy, pracownicy techniczni i obsługi) na koniec 2024 r. wyniósł 39 pracowników (37,5 etatów). W trakcie roku odeszło z pracy 3 urzędników (w tym Wójt w związku z zakończeniem kadencji, pozostali na własną prośbę do korzystniejszych finansowo miejsc pracy), a zatrudniono 7 pracowników, w tym: jedną osobę jako urzędnika na zastępstwo, Wójta na nową kadencję, świetliczankę na wakujące miejsce w świetlicy w Janowicach Wlk. oraz 2 urzędników i 1 pracownika technicznego na wakaty. Zatrudnienie w Urzędzie Gminy w 2024 r. zostało zwiększone o 1 pracownika technicznego, który wzmacnia zdolność Gminy do szybkiego reagowania w sprawach wymagających umiejętności technicznych. Kierownicy jednostek organizacyjnych pozostali bez zmian, jedynie dyrektor Szkoły Podstawowej został powołany do kontynuowania sprawowanej funkcji przez 1 kolejny rok szkolny (w związku z odejściem na emeryturę), a dyrektorka Przedszkola Publicznego „Kolorowa Kraina” otrzymała powołanie na kolejną 5-letnią kadencję na dotychczasowym stanowisku. Większych zmian w kadrach w poszczególnych placówkach nie było. Urząd Gminy tradycyjnie posiłkował się stałymi zleceniami (osoba do zarządzania sytuacjami kryzysowymi, behapowiec) i obsługą informatyczną oraz zakresem ochrony danych osobowych.

Krzysztof Zawadzki

Wójt Gminy Janowice Wielkie

Janowice Wielkie, dnia 21 maja 2025 r.